



**A7-0151/2014**

3.3.2014

## **MIETINTÖ**

aiheesta ”Onko ikääntyville työntekijöille tarkoitettujen Euroopan sosiaalirahaston varojen käytön vaikuttavuuden seurantaan välineitä?”  
(tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomus nro 25/2012)  
(2013/2173(INI))

Talousarvion valvontavaliokunta

Esittelijä: Zigmantas Balčytis

Valmistelija (\*):  
Danuta Jazłowiecka, työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunta

(\* ) Valiokuntien yhteistyömenettely – työjärjestyksen 50 artikla

## SISÄLTÖ

	<b>Sivu</b>
EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS .....	3
TYÖLLISYYDEN JA SOSIAALIASIOIDEN VALIOKUNNAN LAUSUNTO .....	10
VALIOKUNNAN LOPULLISEN ÄÄNESTYKSEN TULOS.....	14

(\* ) Valiokuntien yhteistyömenettely – työjärjestyksen 50 artikla

## EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

**aiheesta ”Onko ikääntyville työntekijöille tarkoitettujen Euroopan sosiaalirahaston varojen käytön vaikuttavuuden seurantaan välineitä?” (tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomus nro 25/2012)  
(2013/2173(INI))**

*Euroopan parlamentti, joka*

- ottaa huomioon Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen 25/2012 aiheesta ”Onko ikääntyville työntekijöille tarkoitettujen Euroopan sosiaalirahaston varojen käytön vaikuttavuuden seurantaan välineitä?”,
  - ottaa huomioon Euroopan elin- ja työolojen kehittämissäätiön ja erityisesti sen vuonna 2012 tekemän analyysin ikääntyviä työntekijöitä koskevista työelämän trendeistä ja menettelytavoista laman aikana,
  - ottaa huomioon Euroopan työterveys- ja työturvallisuusviraston ensisijaisia ryhmiä ja erityisesti ikääntyviä työntekijöitä koskevan työn,
  - ottaa huomioon Euroopan elin- ja työolojen kehittämissäätiön vuonna 2013 tekemän selvityksen hallitusten ja työmarkkinaosapuolten roolista ikääntyvien työntekijöiden pitämisessä työmarkkinoilla,
  - ottaa huomioon aikuisten osaamista koskevan ensimmäisen kansainvälisen selonteon, jonka komissio ja OECD tekivät vuonna 2013 osana aikuisten perustaitoja kansainvälisesti arvioivaa PIAAC-ohjelmaa,
  - ottaa huomioon parlamentin 20. marraskuuta 2013 hyväksymien Euroopan sosiaalirahastoa ohjelmakaudella 2014–2020 koskevien uusien asetusten ohjaavat periaatteet,
  - ottaa huomioon työjärjestyksen 48 artiklan ja 119 artiklan 2 kohdan,
  - ottaa huomioon talousarvion valvontavaliokunnan mietinnön sekä työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnan lausunnon (A7-0151/2014),
- A. ottaa huomioon, että väestön ikääntyminen, muuttuvat työolot ja -ehdot, yhä käytössä olevat varhaiseläkekannustimet, rahoituskriisi ja tuotantomallien muutokset sekä vaatimus kilpailukyvyyn lisäämisestä edellyttävät tehokkaita toimia, jotta ikääntyviä työntekijöitä voidaan auttaa pysymään työmarkkinoilla myös silloin, kun he haluavat jatkaa työntekoa eläkeiän saavuttamisen jälkeen;
- B. ottaa huomioon, että Lissabonin ohjelmassa ikääntyvä työntekijä määriteltiin 55–64-vuotiaaksi työikäiseksi henkilöksi;
- C. toteaa, että 55–64-vuotiaiden työllisyysaste EU:ssa oli alle 50 prosenttia vuonna 2012 (miesten työllisyysaste oli 54,4 prosenttia ja naisten 41,8 prosenttia) ja että tietyissä jäsenvaltioissa se laski jopa 30 prosenttiin; toteaa, että tähän suuntaukseen voi olla

useita syitä, kuten vanhentuneet tiedot ja taidot, työnantajien asenteet ikääntyneitä työntekijöitä kohtaan, uran ja perhe-elämän yhteensovittamiseen liittyvät vaikeudet ja terveyden heikkeneminen;

- D. ottaa huomioon, että ikääntyvät työntekijät ja työurien piteneminen voivat vaikuttaa myönteisesti talouden elpymiseen ja tulevaan kasvuun;
- E. ottaa huomioon, että ikääntyvät ovat korvaamattomia siksi, että he välittävät tietoa ja kokemusta seuraaville sukupolville;
- F. ottaa huomioon, että Lissabonin strategiassa<sup>1</sup> ja vuonna 2020 hyväksytyssä Eurooppa 2020 -strategiassa<sup>2</sup> vahvistettiin Euroopan unionin talous- ja sosiaalistrategiat, mukaan lukien kasvun edistämistä ja työpaikkojen luomista koskevat toimintasuunnitelmat, sekä asetettiin erityisesti työllisyyttä koskevia tavoitteita;
- G. toteaa, että on erittäin tärkeää ylläpitää ikääntyvien työntekijöiden työllistävyyttä ja pitää valtaosa väestöstä työelämässä mahdollisimman pitkään, jotta voidaan ratkaista väestörakenteen haasteet ja saavuttaa EU:n tavoite, jonka mukaan 75 prosenttia 20–64-vuotiaista on työelämässä vuoteen 2020 mennessä;
- H. ottaa huomioon eläkejärjestelmien viimeaikaiset muutokset, jotka ovat seurausta eläkeiän korottamisesta, ja toteaa, että niiden tukemiseksi työmarkkinoilla ja työpaikoilla on tarpeen toteuttaa toimenpiteitä, joilla kannustetaan pidempiin työuriin ja annetaan ihmisille mahdollisuus jatkaa työssä eläkeikään saakka;
- I. ottaa huomioon nykyisen väestörakenteen muutoksen, jossa väestön keskimääräinen ikä nousee ja jonka seurauksena 55–64-vuotiaiden osuus Euroopan työvoimasta kasvaa yhä suuremmaksi;
- J. ottaa huomioon, että useat talous- ja rahoituskriisin vuodet ovat merkinneet sitä, että Euroopan sosiaalirahaston (ESR) toimenpiteet ovat tärkeämpiä kuin koskaan, sillä ne ovat yksi väline korkean työttömyyden torjumisessa, ja että aiempien toimenpiteiden toteuttamisesta saadut kokemukset ovat keskeisen tärkeitä, kun vuodesta 2014 alkaen käynnistetään uusia ohjelmia;
- K. toteaa, että ESR on keskeinen rahoitusväline, jonka osuus ohjelmakaudella 2007–2013 oli 8 prosenttia EU:n koko talousarviosta ja jonka tarkoituksena on auttaa jäsenvaltioita saavuttamaan EU:n työllisyyspoliittiset ja sosiaalisen osallisuuden tavoitteet, ja että tarvitaan luotettavaa tietoa, jotta voidaan arvioida ESR:n varojen käytön vaikuttavuutta;
- L. toteaa, että jäsenvaltiot ja komissio eivät pysty vahvistamaan, kuinka moni ikääntyvä työntekijä on vuodesta 2007 vuoden 2013 loppuun mennessä ESR:n rahoittaman

---

<sup>1</sup> Lissabonin strategian tavoitteena oli tehdä EU:sta vuoteen 2010 mennessä ”maailman kilpailukykyisin ja dynaamisin tietopohjainen talous, joka kykenee ylläpitämään kestäväää talouskasvua, luomaan uusia ja parempia työpaikkoja ja lisäämään sosiaalista yhteenkuuluvuutta”.

<sup>2</sup> Vuonna 2010 käynnistetty Eurooppa 2020 -strategia korvaa Lissabonin strategian. Sillä pyritään luomaan älykäästä, kestäväää ja osallistavaa kasvua. Strategiassa keskitytään viiteen alaan: työllisyys, innovointi, koulutus, köyhyyden vähentäminen ja ilmasto/energia. Niitä koskevat tavoitteet on määrä saavuttaa vuoteen 2020 mennessä.

toiminnan ansiosta hankkinut uusia pätevyyksiä, löytänyt uuden työpaikan tai säilyttänyt työpaikkansa;

- M. katsoo, että ESR:stä tuettavat elinikäiseen oppimiseen liittyvät toimet (esimerkiksi uudelleen koulutus ja työllistyvyyttä edistävä jatkokoulutus) soveltuvat yleensä hyvin työntekijöiden pitämiseen työssä;
  - N. korostaa, että ikääntyvien työntekijöiden osuus elinikäistä oppimista edistäviin ESR:n toimiin osallistuvista henkilöistä on alle 5 prosenttia, mikä tarkoittaa, että vain pieni osa heistä osallistuu koulutusohjelmiin, mutta ei sitä, ettei heillä olisi koulutusta tai tutkintoa;
  - O. ottaa huomioon, että jäsenvaltiot ovat valmistelleet toimenpideohjelmat sidosryhmiä kuultuaan ja pidettyään komission kanssa kahdenvälisiä kokouksia, että ohjelmat on sen jälkeen hyväksytty komission päätösten muodossa ja että jäsenvaltiot nimeävät niiden täytäntöönpanijoiksi hallintoviranomaisia; ottaa huomioon, että hallintoviranomaiset perustavat ja ylläpitävät rahoituksen hallinnointi- ja valvontajärjestelmiä, joilla huolehditaan ohjelmien suunnittelusta, tarkastuksista, seurannasta ja niitä koskevasta raportoinnista;
  - P. ottaa huomioon, että toimenpideohjelmien piiriin kuuluu yleensä useita työttömien ryhmiä (nuoret, ikääntyvät työntekijät, pitkäaikaistyöttömät ja ilman työtä tai yleissivistävää tai ammatillista koulutusta olevat henkilöt);
  - Q. ottaa huomioon, että ESR:n täytäntöönpanossa on noudatettava EU:n varainhoitoasetusta ja erityisesti keskeisiä moitteettoman varainhoidon periaatteita (taloudellisuus, tehokkuus ja vaikuttavuus);
1. panee huolestuneena merkille, että ikääntyvien työntekijöiden määritelmää ei käytetä ohjelmakauden 2007–2013 toimenpideohjelmissa johdonmukaisesti; toteaa, että monet hallintoviranomaiset eivät käytä toimenpideohjelmissaan määritelmää ”ikääntyvät työntekijät” sellaisena kuin se on määritelty Lissabonin strategiassa (kuka tahansa 55–64-vuotias työikäinen henkilö), vaan ne käyttävät erilaisia ikäryhmiä; katsoo, että ”ikääntyvien työntekijöiden” määritelmää olisi mukautettava kussakin jäsenvaltiossa sovellettavaan lakisääteisen eläkeiän ylärajaan;
  2. pitää valitettavana, että saatavilla ei ole kattavia, luotettavia eikä sukupuolen mukaan eriteltyjä tietoja, joiden perusteella voitaisiin arvioida ikääntyville työntekijöille tarkoitettujen ESR:n varojen käytön vaikuttavuutta; katsoo, että ESR:n varojen käytön on oltava avointa; korostaa, että rahoitettuja ohjelmia, niiden tavoitteiden saavuttamista ja niihin budjetoituja määriä koskevien tietojen olisi oltava kansalaisten saatavilla helposti käytettävissä olevassa muodossa julkisilla verkkosivustoilla;
  3. toteaa, että jäsenvaltiot käyttävät omien erityisten sosioekonomisten ja väestötilanteidensa mukaisesti eri ikäryhmiä määritellessään ikääntyviä työntekijöitä; pitää kuitenkin valitettavana, ettei tätä määritelmää käytetä aina johdonmukaisesti koko ohjelmasuunnittelutyön ajan tiettyssä jäsenvaltiossa; kannustaa jäsenvaltioita siksi huolehtimaan siitä, että tulevilla ohjelmakaudella (2014–2020) tarpeiden analysoinnissa

käytetään samoja ikäryhmiä kuin ohjelmissa ja/tai niihin liittyvissä toimissa ja tavoitteissa;

4. korostaa, että ESR:n täytäntöönpanossa on noudatettava EU:n varainhoitoasetusta ja erityisesti keskeisiä moitteettoman varainhoidon periaatteita, kuten vaikuttavuutta, jonka olisi katsottava tarkoittavan asetettujen erityistavoitteiden ja tavoiteltujen tulosten saavuttamista;
5. kehottaa jäsenvaltioita turvautumaan enemmän määrällisiin ja laadullisiin tietoihin analysoidessaan ikääntyvien työntekijöiden sosioekonomista tilannetta sekä varmistamaan, että toimenpideohjelmissa yksilöityjen toimien ja toiminnan tavoitteiden välillä on mitattavissa oleva syy-yhteys, koska näin voitaisiin varmistaa määritettyjen tarpeiden, valitun strategian ja asetettujen erityistavoitteiden välinen johdonmukaisuus ja mahdollistaa perustellut päätökset tulevaisuutta varten;
6. pitää valitettavana, että tiedot, joita tarvitaan ikääntyvien työntekijöiden nykyisen työllisyystilanteen ja tulevan kehityksen arvioimiseen sekä toimenpiteiden hyväksymiseen jäsenvaltioiden asettamien tavoitteiden saavuttamiseksi, ovat epäluotettavia ja laadultaan riittämättömiä; kehottaa hyväksymään toimenpiteitä, joilla motivoidaan jäsenvaltioita toimittamaan luotettavia ja laadukkaita tietoja;
7. panee merkille, että lainsäädäntökehyksessä (2007–2013) edellytetään rahoitusta koskevia tietoja vain ensisijaisen toimintalinjan tasolta ja että yhdessäkään tarkastetuista toimenpideohjelmissa ei ole erityisesti ikääntyviä työntekijöitä koskevaa ensisijaista toimintalinjaa; pitää valitettavana, että on vaikeaa arvioida tarkasti, kuinka paljon rahoitusta on myönnetty toimiin, joihin rahoitus oli kohdennettu, erityisesti ikääntyviin työntekijöihin;
8. panee merkille, että kaudella 2007–2013 toimenpideohjelmiin ei ole sisällytetty ikääntyviä työntekijöitä koskevia ensisijaisia aihealueita, kuten ”aktiivisen ikääntymisen edistämistä ja työurien pidentämistä”, pääasiassa siksi, että on erilaisia tulkintoja siitä, millainen prioriteetti näille teemoille olisi annettava;
9. katsoo, että erityiset työntekijäryhmät, kuten vuorotyöntekijät tai raskaan teollisuuden työntekijät, tarvitsevat mukautettuja ohjelmia ja hankkeita, jotka poikkeavat vähemmän fyysisissä työtehtävissä kuten palvelualalla oleville työntekijöille tarkoitetuista ohjelmissa ja hankkeista; toteaa lisäksi, että sukupuolinäkökulma olisi otettava huomioon politiikan osatekijänä;
10. katsoo ehdottomasti, että ikääntyvien työntekijöiden kokemus on voimavara, jota olisi hyödynnettävä mahdollisimman tehokkaasti, jotta työntekijät voivat pysyä omassa työssään ja toimia aktiivisesti työmarkkinoilla ja jotta he voivat myös hyödyntää hankkimaansa kokemusta vaihtaessaan työpaikkaa;
11. on huolissaan siitä, että ikääntyvät työntekijät on määritelty toimenpideohjelmissa kohderyhmäksi mutta ryhmälle ei aina ole ollut omia indikaattoreita tai tavoitearvoja, minkä vuoksi on vaikeaa tai jopa mahdotonta arvioida ikääntyvien työntekijöiden tarpeita koskevien toimenpiteiden vaikuttavuutta; panee merkille, että vaikka

hankkeissa olisi mukana indikaattoreita, ne useimmiten viittaavat tuotoksiin, kuten osallistujien lukumäärään ja tuloksiin, eivätkä tiettyihin vaikutuksiin;

12. kehottaa komissiota painottamaan enemmän ikääntyviin työntekijöihin kohdistuvan ikäsyrrjinnän torjuntaa ja käyttämään voimassa olevien säädösten puitteissa toimivaltaansa ikäsyrrjinnän räikeiden muotojen torjuntaan tietyissä jäsenvaltioissa ja tietyillä taloudenaloilla;
13. vaatii ottamaan toimien tavoitteeksi työllistettävyyden lisäksi myös taitojen kehittämisen ja niin sanottujen pehmeiden taitojen edistämisen sekä itsetunnon ja motivaation parantamisen; toteaa, että elämäntaitojen käsittely ja arkioppiminen ovat suureksi avuksi tässä yhteydessä;
14. kehottaa seuraamaan kaikkia esteitä, jotka haittaavat aktiivista ikääntymistä, ja poistamaan ne ja tukemaan elinikäistä oppimista ja erityisesti uusien pätevyysien ja teknisten taitojen, kuten tietoteknisten ja vieraiden kielten taitojen, hankkimista; korostaa, että ikääntyvien miesten ja naisten aktiivisesta ikääntymisestä ja elinikäisestä oppimisesta olisi tultava työelämän tavallinen piirre ja että tällaisia toimintatapoja olisi seurattava, arvioitava ja parannettava jatkuvasti;
15. kehottaa soveltamaan uusissa toimenpideohjelmissa kansallisesti yhtenäisempää lähestymistapaa kohderyhmien valintaan ja työmarkkinatietojen käyttöön, jotta voidaan asettaa kunnianhimoisia mutta realistisia tavoitteita; toteaa, että kun ikääntyvien työntekijöiden määrä lisääntyy tulevaisuudessa entisestään, toimenpideohjelmien valmistelussa tarvitaan myös kohderyhmien priorisoinnista käytävää vuoropuhelua;
16. on huolissaan siitä, että eräillä hankkeissa käytetyillä tavoitteilla ja indikaattoreilla ei ollut suoraa yhteyttä ESR:n toimiin, minkä vuoksi oli vaikea arvioida niiden tuloksia, esimerkiksi sitä, onko hankkeilla onnistuttu saavuttamaan toimintaohjelmissa asetetut makrotaloudelliset tavoitteet, sillä näiden päämäärien saavuttamista ei voida varmistaa ESR:n toimilla, vaan onnistuminen riippuu paljolti ulkoisista tekijöistä, kuten taloudellisesta ympäristöstä, sosiaaliturvajärjestelmistä ja paikallisten julkisten tai yksityisten investointien ehdoista;
17. pitää valitettavana, että yhdessäkään toimenpideohjelmissa ei ollut keskipitkän aikavälin vertailukohtia eikä niissä asetettu asianmukaista tärkeysjärjestystä erilaisten tavoiteltavana olevien määrällisesti ilmaistujen päämäärien välillä, mikä olisi antanut hallintoviranomaisille mahdollisuuden toteuttaa korjaavia toimia mahdollisimman nopeasti;
18. pitää valitettavana, että komissio ei näin ollen kykene raportoimaan asianmukaisesti ikääntyvien työntekijöiden tilanteen parantamiseen tarkoitettujen, ESR:stä rahoitettujen toimien tuloksista ja vaikutuksista jäsenvaltioissa;
19. katsoo ehdottomasti, että komission olisi tehostettava tapaa, jolla toimenpideohjelmien tuloksia arvioidaan; kehottaa painokkaasti ottamaan tulevissa ohjelmissa käyttöön selkeästi ilmaistut standardoidut tuloksellisuustiedot, jotka ovat luotettavia, tarkistettavissa olevia ja ajantasaisia ja jotka voidaan tarvittaessa koota yhteen EU:n tasolla ohjelmakaudella 2014–2020;

20. on tyytyväinen, että yhteisen strategiakehyksen piiriin kuuluvissa rahastoissa painotetaan tulevilla ohjelmakaudella 2014–2020 tuloksia, minkä vuoksi kaikilla ehdotettavilla toimenpiteillä on pyrittävä saavuttamaan tietty tavoite;
21. korostaa, että asettamalla uusissa toimenpideohjelmissa tulosten saavuttamista koskevat selkeät painopisteet autetaan löytämään synergiavaikutuksia eri rahastojen ja muiden rahoituslähteiden välillä, mikä puolestaan auttaa varmistamaan, että ehdotettujen tavoitteiden saavuttamiseksi toteutettavat toimenpiteet ovat mahdollisimman tehokkaita sekä kansallisella että kansainvälisellä tasolla;
22. pitää tärkeänä, että uusissa toimenpideohjelmissa käytettäviin indikaattoreihin sisältyy taloudellisia ja fyysisiä varoittavia indikaattoreita, ja on tyytyväinen, että näitä indikaattoreita seurataan erityisen tarkasti, jotta arviointiyksikkö voi yhteistyössä ohjelmien välittävien elinten kanssa selvittää syyt mahdollisille poikkeamille suunniteltujen tavoitteiden kynnyksarvoista ja määrittää, onko syy poikkeamiseen tilapäinen vai onko taustalla rakenteellisia ongelmia, jotka edellyttävät tarkempaa tutkimusta tai tarvittaessa ohjelman muuttamista;
23. pitää tarpeellisena myös tarkkailla, tapahtuuko sosioekonomisessa tilanteessa tai kansallisissa ja/tai EU:n painopisteissä muutoksia tai esiintyykö toimenpideohjelmien käynnistämisen ongelmia, jotka myös edellyttävät arviointia ja ohjelman muuttamista merkittävästi;
24. kehottaa käyttämään järjestelmällisesti asianmukaisia tulosindikaattoreita, kuten toiminnan tavoitteita, tulostavoitteita ja erityisiä vaikutustavoitteita jo hankkeen määrittelystä alkaen, jotta vuosien 2014–2020 ESR-ohjelmissa voidaan parantaa paitsi ikääntyvistä työntekijöistä työmarkkinoilla kerätyn tiedon määrää ja laatua myös päätöksentekoprosessia;
25. kehottaa jäsenvaltioita soveltamaan ja täydentämään tapauksen mukaan seuraavalla ohjelmakaudella ESR-asetuksessa vahvistettuja yhteisiä indikaattoreita, jotta voidaan laatia sukupuolen mukaan eritelty selvitys siitä, kuinka moni ikääntyvä työntekijä on osallistunut ESR:n rahoittamiin hankkeisiin, joissa keskitytään työpaikkojen mukauttamiseen, uusien taitojen hankkimiseen, työmarkkinoiden tilanteen parantamiseen tai työpaikan löytämiseen, ja kuinka moni heistä on ESR:n rahoittamien hankkeiden ansiosta kouluttautunut uudelleen, parantanut tilannettaan työmarkkinoilla tai löytänyt uuden työpaikan;
26. muistuttaa, että yleisesti ottaen hankkeiden olisi vastattava toimenpideohjelmien tavoitteita, jotta voidaan pienentää alun perin asetettujen tavoitteiden saavuttamatta jäämisen riskiä; kehottaa hallintoviranomaisia tarkastamaan järjestelmällisesti, että tämä vastaavuus on olemassa, jotta voidaan valita parhaat hankkeet;
27. kehottaa ponnekaasti sidosryhmiä parantamaan tarvittaessa menetelmiä, jotta voidaan edetä maksujen suorittamista tai todellisia kustannuksia koskevasta yksinkertaisesta toimintatavasta integroituun toimintatapaan, jossa hallintoa koskevien hankkeiden tuloksia voidaan parantaa;



28. kehottaa komissiota varmistamaan tarkemmin, että toimenpideohjelmista toimitetaan laadukkaita tietoja, ja laatimaan toimintaohjeita sisältävän oppaan, joka asetetaan jäsenvaltioiden saataville;
29. katsoo, että kaikissa seurantajärjestelmissä perustana olisi käytettävä toimenpideohjelmista tosiasiallisesti tehtyjen tarkastusten asiakirja-aineistoa, jotta voidaan varmistaa tyydyttävä varmuustaso;
30. pitää myönteisenä, että hallintoviranomaiset ovat yleensä määritelleet selvästi vaatimansa seurantatiedot; muistuttaa kuitenkin, että seuranta- ja arviointijärjestelmien avulla olisi voitava tarkistaa ajoissa ja säännöllisin väliajoin edistyminen asetettujen tavoitteiden saavuttamisessa sekä ryhtyä nopeasti toimiin, jos niistä poiketaan merkittävästi;
31. kehottaa määrittämään tarkemmat säännöksiin perustuvat vaatimukset hallintoviranomaisten pyytämille arvioinneille sekä toimenpideohjelmien vähimmäisaiheet, jotka on katettava myöhemmin määriteltävässä arviointiprosessissa; kehottaa toteuttamaan toimia sen varmistamiseksi, että ohjelmien hallinnoinnista saadut kokemukset otetaan asianmukaisesti huomioon tulevassa päätöksenteossa;
32. kehottaa komissiota asteittain tasapainottamaan ja tehostamaan hallintotyökalujaan niin, että voidaan siirtyä pelkästä noudattamisen valvonnasta – laillisuutta/sääntöjenmukaisuutta koskevien periaatteiden pohjalta – kohti tavoitearvojen osalta saavutetun edistyksen ja tulosten mittaamista ESR:n varojen käytössä tulevalla kaudella 2014–2020; muistuttaa, että sellaisen lujan tuloskehyksen menestyksellinen vahvistaminen, jolla on selkeät ja mitattavissa olevat tavoitteet ja päämäärät ja joka tarjoaa vastuullisuutta ja tuloksia, on avainasemassa pyrittäessä maksimoimaan vaikutus kasvuun ja työpaikkojen luomiseen ja se edellyttää yhteisiä ja yhtäpitäviä toimia komissiolta ja jäsenvaltioilta;
33. pitää myönteisenä komission ehdotusta toimenpideohjelmien tulosten arvioinnin parantamisesta ohjelmakaudella 2014–2020 sekä yhteisten tuotos- ja tulosindikaattorien, mukaan lukien pitkän aikavälin tulosindikaattorit, sisällyttämistä ESR-asetukseen;
34. kehottaa tässä yhteydessä komissiota tehostamaan yhteistyötään muiden kansainvälisten järjestöjen, kuten OECD:n, kanssa epäsuotuisassa asemassa olevien ryhmien tai muita heikommassa asemassa olevien työntekijäryhmien erityisarviointien pohjalta ja määrittelemällä konkreettisia toimenpiteitä, joilla autetaan jäsenvaltioita määrittämään paremmin keskeiset painopisteet, strategiat ja kestävät hankkeet, jotka voivat saada ESR:n rahoitusta tulevalla kaudella 2014–2020;
- o
- o      o
35. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle.

24.1.2014

## TYÖLLISYYDEN JA SOSIAALIASIOIDEN VALIOKUNNAN LAUSUNTO

talousarvion valvontavaliokunnalle

aiheesta ”Onko ikääntyville työntekijöille tarkoitettujen Euroopan sosiaalirahaston varojen käytön vaikuttavuuden seurantaan välineitä?” (tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomus nro 25/2012)  
(2013/2173(INI))

Valmistelija: (\*) Danuta Jazłowiecka

(\*) Valiokuntien yhteistyömenettely – työjärjestyksen 50 artikla

### EHDOTUKSET

Työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunta pyytää asiasta vastaavaa talousarvion valvontavaliokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

- A. ottaa huomioon, että väestön ikääntyminen, muuttuvat työolot, yhä käytössä olevat varhaiseläkekannustimet, talouskriisi ja tuotantomallien muutokset sekä vaatimus kilpailukyvyn lisäämisestä edellyttävät tehokkaita toimia, jotta ikääntyviä työntekijöitä voidaan auttaa pysymään työmarkkinoilla myös silloin, kun he haluavat jatkaa työntekoa eläkeiän saavuttamisen jälkeen;
- B. toteaa, että 55–64-vuotiaiden työllisyysaste EU:ssa oli alle 50 prosenttia vuonna 2012 (miesten työllisyysaste oli 54,4 prosenttia ja naisten 41,8 prosenttia) ja että tietyissä jäsenvaltioissa se laski jopa 30 prosenttiin; toteaa, että tähän suuntaukseen voi olla useita syitä, kuten vanhentuneet tiedot ja taidot, työnantajien asenteet ikääntyneitä työntekijöitä kohtaan, uran ja perhe-elämän yhteensovittamiseen liittyvät vaikeudet ja terveyden heikkeneminen;
- C. ottaa huomioon, että ikääntyneet työntekijät ja työurien piteneminen voivat vaikuttaa myönteisesti talouden elpymiseen ja tulevaan kasvuun;
- D. ottaa huomioon, että ikääntyneet ovat tärkeässä asemassa myös siksi, että heidän tietonsa ja kokemuksensa välittyvät seuraaville sukupolville;
- E. toteaa, että Euroopan sosiaalirahasto (ESR) on keskeinen rahoitusväline, jonka osuus ohjelmakaudella 2007–2013 oli 8 prosenttia EU:n koko talousarviosta ja jonka

tarkoituksena on auttaa jäsenvaltioita saavuttamaan EU:n työllisyyspoliittiset ja sosiaalisen osallisuuden tavoitteet, ja että tarvitaan luotettavaa tietoa, jotta voidaan arvioida ESR:n varojen käytön vaikuttavuutta;

- F. toteaa, että on erittäin tärkeää ylläpitää ikääntyvien työntekijöiden työllistävyyttä ja pitää valtaosa väestöstä työelämässä mahdollisimman pitkään, jotta voidaan ratkaista väestörakenteen haasteet ja saavuttaa EU:n tavoite, jonka mukaan 75 prosenttia 20-64-vuotiaista on työelämässä vuoteen 2020 mennessä;
- G. katsoo, että ESR:n rahoittamat elinikäiseen oppimiseen liittyvät toimet (esimerkiksi uudelleen koulutus ja työllistävyyttä edistävä jatkokoulutus) soveltuvat yleensä hyvin työntekijöiden pitämiseen työssä;
1. pitää valitettavana, että saatavilla ei ole kattavaa ja luotettavaa tietoa ja sukupuolen mukaan eriteltyjä tietoja, joiden perusteella voitaisiin arvioida ikääntyville työntekijöille tarkoitettujen ESR:n varojen käytön vaikuttavuutta; katsoo, että ESR:n varojen käytön on oltava avointa; korostaa, että rahoitettuja ohjelmia, niiden tavoitteiden saavuttamista ja niihin budjetoituja määriä koskevien tietojen olisi oltava kansalaisten saatavilla helposti saatavilla olevassa muodossa julkisilla verkkosivustoilla;
  2. korostaa, että ESR:n täytäntöönpanossa on noudatettava EU:n varainhoitoasetusta ja erityisesti keskeisiä moitteettoman varainhoidon periaatteita, kuten tehokkuutta, jonka olisi katsottava tarkoittavan asetettujen erityistavoitteiden ja tavoiteltujen tulosten saavuttamista;
  3. pitää myönteisenä komission ehdotusta toimenpideohjelmien tulosten arvioinnin parantamisesta ohjelmakaudella 2014–2020 sekä yhteisten tuotos- ja tulosindikaattorien, mukaan lukien pitkän aikavälin tulosindikaattorit, sisällyttämistä ESR-asetukseen;
  4. vaatii jäsenvaltioita seuraavalla ohjelmakaudella soveltamaan ja täydentämään tarvittaessa ESR-asetuksessa vahvistettuja yhteisiä indikaattoreita, jotta voidaan laatia sukupuolen mukaan eritelty selvitys siitä, kuinka moni ikääntyvä työntekijä on osallistunut ESR:n rahoittamiin hankkeisiin, joilla pyritään mukautumaan työelämään, hankkimaan uusia taitoja, parantamaan tilannetta työmarkkinoilla tai löytämään uusi työpaikka, ja kuinka moni heistä on ESR:n rahoittamien hankkeiden ansiosta koulutautunut uudelleen, parantanut tilannettaan työmarkkinoilla tai löytänyt uuden työpaikan;
  5. kehottaa jäsenvaltioita turvautumaan enemmän määrällisiin ja laadullisiin tietoihin, kun analysoidaan ikääntyvien työntekijöiden sosioekonomista tilannetta, sekä varmistamaan, että toimenpideohjelmissa yksilöityjen toimien ja toiminnan tavoitteiden välillä on mitattavissa oleva syy-yhteys, koska näin voitaisiin varmistaa yhtenäisyys määritettyjen tarpeiden, valitun strategian ja asetettujen erityistavoitteiden välillä ja mahdollistaa perustellut päätökset tulevaisuutta varten;
  6. myöntää, että jäsenvaltiot käyttävät omien erityisten sosioekonomisten ja väestötilanteidensa mukaisesti eri ikäryhmiä määritellään ikääntyviä työntekijöitä; pitää kuitenkin valitettavana, ettei tätä määritelmää käytetä aina johdonmukaisesti koko ohjelmointityön ajan tietystä jäsenvaltiossa; kannustaa jäsenvaltioita siksi huolehtimaan,

että tulevalla ohjelmakaudella (2014–2020) tarpeita koskevassa analyysissä käytetään samoja ikäryhmiä kuin ohjelmissa ja/tai niihin liittyvissä toimissa ja tavoitteissa;

7. vaatii ottamaan toimien tavoitteeksi työllistettävyyden lisäksi myös pätevyyden ja niin sanottujen pehmeiden taitojen edistämisen sekä itsetunnon ja motivaation parantamisen; toteaa, että elämäntaitojen käsittely ja arkioppiminen ovat suureksi avuksi tässä yhteydessä;
8. kehottaa seuraamaan kaikkia esteitä, jotka haittaavat aktiivista ikääntymistä, sekä poistamaan kyseiset esteet ja tukemaan elinikäistä oppimista ja erityisesti uusien pätevyyksien ja teknisten taitojen, kuten tietoteknisten ja vieraan kielen taitojen, hankkimista; korostaa, että ikääntyneiden miesten ja naisten aktiivisesta ikääntymisestä ja elinikäisestä oppimisesta olisi tultava työelämän tavallinen piirre ja että näitä toimintapolitiikkoja olisi seurattava, arvioitava ja parannettava jatkuvasti;
9. vaatii soveltamaan uusissa toimenpideohjelmissa kansallisesti yhtenäisempää lähestymistapaa kohderyhmien valintaan ja työmarkkinatietojen käyttöön, jotta voidaan asettaa kunnianhimoisia mutta realistisia tavoitteita; painottaa, että kun ikääntyvien työntekijöiden määrä lisääntyy tulevaisuudessa entisestään, toimenpideohjelmien valmistelussa tarvitaan myös kohderyhmien priorisoinnista käytävää vuoropuhelua.

## VALIOKUNNAN LOPULLISEN ÄÄNESTYKSEN TULOS

<b>Hyväksytty (pvä)</b>	23.1.2014
<b>Lopullisen äänestyksen tulos</b>	+ :                33 - :                2 0 :                0
<b>Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet</b>	Edit Bauer, Phil Bennion, Pervenche Berès, Philippe Boulland, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Derek Roland Clark, Frédéric Daerden, Karima Delli, Sari Essayah, Richard Falbr, Thomas Händel, Marian Harkin, Stephen Hughes, Danuta Jazłowiecka, Ádám Kósa, Jean Lambert, Olle Ludvigsson, Thomas Mann, Elisabeth Morin-Chartier, Csaba Óry, Konstantinos Poupakis, Licia Ronzulli, Elisabeth Schroedter, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Gabriele Stauner, Jutta Steinruck, Ruža Tomašić
<b>Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet</b>	Georges Bach, Philippe De Backer, Kinga Göncz, Sergio Gutiérrez Prieto, Liisa Jaakonsaari, Anthea McIntyre, Ria Oomen-Ruijten

## VALIOKUNNAN LOPULLISEN ÄÄNESTYKSEN TULOS

<b>Hyväksytty (pvä)</b>	18.2.2014
<b>Lopullisen äänestyksen tulos</b>	+: 26 -: 0 0: 0
<b>Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet</b>	Marta Andreasen, Inés Ayala Sender, Zigmantas Balčytis, Ryszard Czarnecki, Tamás Deutsch, Martin Ehrenhauser, Jens Geier, Gerben-Jan Gerbrandy, Ingeborg Gräßle, Rina Ronja Kari, Bogusław Liberadzki, Jan Mulder, Monika Panayotova, Crescenzo Rivellini, Paul Rübig, Petri Sarvamaa, Theodoros Skylakakis, Georgios Stavrakakis, Michael Theurer
<b>Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet</b>	Philip Bradbourn, Karin Kadenbach, Marian-Jean Marinescu, Olle Schmidt
<b>Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (187 art. 2 kohta)</b>	Peter Jahr, Iosif Matula, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Marie-Thérèse Sanchez-Schmid